

Основни принципи уређења Статистичког годишњака Републике Српске

Статистички годишњак је најважнија и најобухватнија публикација Републичког завода за статистику, која садржи основне податке за Републику Српску систематизоване у 31 поглавље.

За коришћење детаљнијих података за поједине области корисницима су доступне и друге статистичке публикације (Мјесечни статистички преглед, статистички билтени по областима, статистичка саопштења) као и друга документација коју посједује Завод, а која се може ставити на располагање спољним корисницима у истраживачке сврхе.

Свако поглавље садржи методолошка објашњења за правилно коришћење података, статистичке податке приказане у табелама у виду статистичких серија према изабраним обилежјима и графиконе са приказом статистичких података према изабраним дијаграмима.

Методолошка објашњења

У методолошким објашњењима за сваку статистичку област дата су основна објашњења о изворима и методама прикупљања података, обухватност и упоредивост података, те дефиниције основних обилежја.

У циљу постизања компатибилности и упоредивости података при увођењу и развоју нових методологија и статистичких стандарда (дефиниција, класификација, номенклатура) Завод сарађује са Агенцијом за статистику БиХ, Федералним заводом за статистику БиХ, Статистичком канцеларијом ЕУ (Евростат), а интензивна је сарадња са статистичким заводима других земаља, посебно Србије, Италије и Шведске.

Извори и методе прикупљања података

Подаци приказани у Годишњаку представљају резултате редовних статистичких активности из Статистичког програма Републике Српске, реализованих путем годишњих планова рада, а прикупљају се, обрађују и публикују на основу Закона о статистици БиХ и Закона о статистици Републике Српске. Поред података које обезбеђује Завод, у овој публикацији заступљени су и подаци других, законом овлашћених, институција за производњу статистичких података. Подаци ових институција преузети су у изворном облику са ознаком извора података.

Обухватност и упоредивост података

Територија Републике Српске, на коју се односе подаци у овом Годишњаку, утврђена је Дејтонским мировним споразумом 14. децембра 1995. године.

Одлуком Високог представника за БиХ, која је ступила на снагу 8. марта 2000. године, успостављен је Брчко дистрикт БиХ. Ова промјена је констатована у Годишњаку (путем фуснота) тамо гдје је исказан податак за наведену територијалну јединицу. Статистички подаци за простор општине Брчко у Републици Српској од 2000. године нису укључени у податке за Републику Српску.

Main principles of compiling the Statistical Yearbook of Republika Srpska

The Statistical Yearbook is the most important and the most comprehensive publication of Republika Srpska Institute of Statistics, which provides main data referring to Republika Srpska, systematized into 31 chapters.

For use of more detailed data concerning specific fields, users have at their disposal other statistical publications (Monthly Statistical Review, statistical bulletins by field, statistical releases), as well as other documentation owned by the Institute, which can be made available to external users for research purposes.

Each chapter includes methodological explanations for the proper use of data, statistical data shown in tables, as statistical series, according to selected features, and graphs with representation of statistical data according to selected charts.

Methodological explanations

Methodological explanations for each statistical field provide basic explanations on sources and methods of data collection, coverage and comparability of data, and definitions of main features.

In order to achieve compatibility and comparability of data when introducing and developing new methodologies and statistical standards (definitions, classifications, nomenclatures), the Institute cooperates with the Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina, Federal Office of Statistics of Bosnia and Herzegovina, Statistical Office of the European Commission (EUROSTAT), and there is also intensive cooperation with statistical offices of other countries, especially Serbia, Italy and Sweden.

Sources and methods of data collection

Data given in the Yearbook are the result of regular statistical surveys from the Statistical programme of Republika Srpska, realised through annual work plans. The data are collected, processed and published in accordance with the Law on Statistics of Bosnia and Herzegovina and Law on Statistics of Republika Srpska. In addition to the data provided by the Institute, this release also includes data obtained from other institutions authorized by law to produce statistical data. Data obtained from these institutions were taken over in original form, with labeled data sources.

Coverage and comparability of data

The territory of Republika Srpska which the data in the Yearbook refer to was established by the Dayton Agreement, on 14 December 1995.

By the decision of the High Representative in Bosnia and Herzegovina, which entered into force on 8 March 2000, Brčko District was established. This change was taken into account in the Yearbook (through footnotes) while showing data for this territorial unit. Since 2000, statistical data for the territory of municipality Brčko in Republika Srpska have not been included in the data referring to Republika Srpska.

У методолошким објашњењима код сваког поглавља дата су објашњења да ли је праћење појединих појава потпуно или дјелимично, као и објашњења да ли су серије података упоредиве.

Подаци прикупљени на узорку најчешће су приказани у виду просјека по јединици, као индекс, у виду структуре, а ријеђе као оцјена тотала.

Класификација дјелатности је основни статистички стандард који се примјењује за исказивање података о пословним субјектима, сходно Закону о класификацији дјелатности и подзаконским актима, којима је утврђена ова област.

Подаци који се дају по одређеним нивоима класификације дјелатности, исказани су према КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev. 2. Прерачун података на КД БиХ 2010 је извршен за период 2005–2010. година. Од 2011. године прикупљање и обрада података се директно заснивала на КД БиХ 2010.

Вриједносни подаци за 1996, 1997, 1998. годину, који су били исказани у динарима, ради упоредивости прерачунати су у конвертибилну марку према важећим курсевима поменутих валута за наведени период.

Начин приказивања података

Приказивање података у оквиру Годишњака урађено је у складу са расположивошћу података појединих статистичких области. Унутар поглавља, у редослиједу, дата је предност општем приказу појаве. У правилу, подаци су исказани за период 1996–2023. година, а у статистичким областима гдје то није било могуће, за период од почетка статистичког праћења односне појаве до 2023. године. Поред општег приказа дати су и основни подаци за период од десет година, од 2014. до 2022. године, те најновији (детаљни) подаци само за 2023. годину.

Завод настоји да податке о актуелним друштвено-политичким појавама објављује у најкраћем могућем року па се тако подаци о општим и локалним изборима исказују у години у којој се избори спроводе, под условом да су потврђени резултати избора расположиви прије објављивања Годишњака.

Подаци о територијалној организацији Републике Српске објављују се у години у којој се промјена догодила.

Због заокруживања, сумарни искази се не слажу увијек са збиром заокружених појединачних података.

Under methodological explanations, in each chapter, explanations are given whether the monitoring of certain occurrences was complete or partial, as well as explanations about comparability of data.

Data collected on a sample are in most cases shown as average value by unit, as index or structure, and rarely as an estimate of the total.

Classification of activities is the main statistical standard applied when showing data on business subjects, in accordance with the Law on Classification of activities and delegated legislation regulating this field.

Data presented by specific level of the activity classification are given in accordance with the KD BiH 2010 which is in its content and structure fully harmonised with the Statistical Classification of Economic Activities NACE Rev.2. Recalculation of data to the KD BiH 2010 was performed for the period between 2005 and 2010. Since 2011, data collection and processing were directly based on the KD BiH 2010.

Data on values for 1996, 1997, and 1998, which were shown in dinars, were converted into convertible mark in order to achieve comparability, according to exchange rates which were valid for the mentioned currencies in the relevant periods.

Methods used to present data

The presentation of data in the Yearbook was done in accordance with the availability of data of certain statistical fields. Within the chapters, in the order, advantage was given to the general representation of occurrences. Generally, data are presented for the period between 1996 and 2023. In those statistical fields where this was not possible data are presented for the period beginning with the moment when statistical monitoring of the relevant occurrence started, until 2023. In addition to the general presentation, basic data are also given for the period of 10 years, from 2014 until 2023, as well as the most recent (detailed) data for 2023 only.

The Institute strives to promptly publish data on current socio-political phenomena. Thus, data on general and local elections are provided in the year in which the elections are held, provided that the confirmed election results are available before the Yearbook is published.

Data on the territorial organisation of Republika Srpska are published in the year in which the change occurred.

Because of rounding, summary accounts do not always match the sums of rounded individual data.